

**RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN
PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM
ISCED 1**

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vyučovaci predmet</i>	<i>Počet hodín prípravný až 4. ročník</i>
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	30
	Prvý cudzí jazyk /anglický jazyk	6
		36
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	4
	Vlastiveda	4
		8
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo	4
		4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	17
	Informatická výchova	3
		20
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	3
		3
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	5
	Hudobná výchova	6
		11
Zdravie a pohyb	Telesná výchova / športová príprava	11
		11
Špeciálnopedagogická rehabilitácia	Individuálne tyfopedické cvičenia	6
	Priestorová orientácia / pohybová výchova	5
		11
Povinné hodiny spolu		104
Voliteľné hodiny		26
Počet hodín spolu		130

Poznámky:

- Na základe § 94 ods. 2 písmena e) zákona č. 245/2008 Z. z. a bodu 12.1 Štátneho vzdelávacieho programu pre primárny stupeň základnej školy v SR ISCED 1 a Štátneho vzdelávacieho programu pre nižší stredný stupeň ISCED 2 z 30. júna 2008 sa počet hodín v školskom vzdelávacom programe môže navíšiť o 1-3 hodiny.
- Vyučovacie hodiny v školskom vzdelávacom programe sú delené. Triedu možno deliť na skupiny podľa potrieb a podmienok školy tak, aby mohla byť zohľadnená požiadavka individuálneho prístupu ku žiakom so zrakovým postihnutím.
- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. blokové vyučovanie.
- Pri vyučovaní 1. cudzieho jazyka a 2. cudzieho jazyka delíme triedu na dve skupiny podľa stupňa postihnutia – slabozrakí a nevidiaci /*.

- e) Pri vyučovaní predmetu Pracovné vyučovanie delíme triedu na dve skupiny podľa stupňa postihnutia – slabozrakí a nevidiaci/*
- f) Pracovné vyučovanie: možno vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
- g) Pri vyučovaní výtvarnej výchovy ako aj výchovy umením na počítačoch delíme triedu na skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel jeden žiak. /*
- h) Cudzie jazyky - vyučujú sa dva z jazykov: anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky a taliansky.
- i) Predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú v skupinách.
- j) Hodina Individuálne tyflopédické cvičenia sa môže vyučovať individuálne alebo v skupinách žiakov.
- k) Hodina Priestorová orientácia/Pohybová výchova sa môže vyučovať individuálne alebo v skupinách žiakov.
- l) V školskom vzdelávacom programe môžu byť delené len tie vyučovacie hodiny, ktoré sú zamerané na odstránenie alebo zmiernenie dôsledkov zrakového postihnutia.
- m) V prípravnom ročníku žiaci postupujú podľa Obsahu prípravného ročníka pre žiakov so zrakovým postihnutím, ktorý je uvedený v prílohe č. 2 tohto materiálu..

POZNÁMKA:

Na vyučovacích hodinách predmetov označených / triedu delíme na dve skupiny, a to slabozrakých a nevidiacich+ čiastočne vidiacich žiakov. Pred prijatím zákona 597/2003 Z.z. - o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov sa slabozrakí a nevidiaci žiaci vzhľadom na zásadnú odlišnosť používaných metód a foriem práce, ako aj pomôcok, vzdelávali osobitne. Po roku 2003 sú slabozrakí a nevidiaci žiaci vzhľadom na potrebu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov vzdelávaní spravdla spoločne v jednej triede s tým, že, pri niektorých činnostiach náročnejších na spôsob prijímania, spracovania a odovzdávania informácií, je potrebné triedu deliť na žiakov slabozrakých a žiakov nevidiacich.*

**RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN
PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM
ISCED 2**

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Vyučovaci predmet</i>	<i>Počet hodín 5.-9. ročník ZŠ</i>
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	23
	Prvý cudzí jazyk	15
	Druhý cudzí jazyk	4
		42
Človek a príroda	Fyzika	5
	Chémia	4
	Biológia	5
		14
Človek a spoločnosť	Dejepis	6
	Geografia	5
	Občianska náuka	4
		15
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo	4
		4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	19
	Informatika	3
		22
Človeka svet práce	Svet práce	1
	Technika	1
		2
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	3
	Výtvarná výchova	3
	Výchova umením	1
		7
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	10
		10
Špeciálnopedagogická rehabilitácia	Individuálne tyflopédické cvičenia	5
	Priestorová orientácia / pohybová výchova	5
		10
Povinné hodiny spolu		126
Voliteľné hodiny		35
Počet hodín spolu		161

Poznámky:

- a) Na základe § 94 ods. 2 písmena e) zákona č. 245/2008 Z. z. a bodu 12.1 Štátneho vzdelávacieho programu pre primárny stupeň základnej školy v SR ISCED 1 a Štátneho vzdelávacieho programu pre nižší stredný stupeň ISCED 2 z 30. júna 2008 sa počet hodín v školskom vzdelávacom programe môže navýšiť o 1-3 hodiny.
- b) Vyučovacie hodiny v školskom vzdelávacom programe sú delené. Triedu možno deliť na skupiny podľa potrieb a podmienok školy tak, aby mohla byť zohľadnená požiadavka individuálneho prístupu ku žiakom so zrakovým postihnutím.

- c) Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. blokové vyučovanie.
- d) Pri vyučovaní 1. cudzieho jazyka a 2. cudzieho jazyka delíme triedu na dve skupiny podľa stupňa postihnutia – slabozrakí a nevidiaci /*.
- e) Pri vyučovaní laboratórnych prác v predmete Fyzika delíme triedu na dve skupiny podľa stupňa postihnutia – slabozrakí a nevidiaci/*.
- f) Pri vyučovaní predmetu Informatika delíme triedu na dve skupiny podľa stupňa postihnutia – slabozrakí a nevidiaci/*.
- g) Pri vyučovaní matematiky je možné v 8. a 9. ročníku vytvárať z rôznych tried skupiny žiakov podľa ich schopností a študijných výsledkov.
- h) Pri vyučovaní predmetu Chémia v 8. a 9. ročníku delíme triedu v praktických cvičeniach na dve skupiny podľa stupňa postihnutia – slabozrakí a nevidiaci/*
- i) Pri vyučovaní výtvarnej výchovy ako aj výchovy umením na počítačoch delíme triedu na skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel jeden žiak. /*
- j) Cudzie jazyky - vyučujú sa dva z jazykov: anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky a taliansky.
- k) Predmet výchova umením možno vyučovať v jedno až dvojhodinových celkoch. Tieto budú striedavo vyučovať učitelia výtvarnej a hudobnej výchovy.
- n) Predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú v skupinách.
- o) Hodina Individuálne tyflopédické cvičenia sa môže vyučovať individuálne alebo v skupinách žiakov.
- p) Hodina Priestorová orientácia/Pohybová výchova sa môže vyučovať individuálne alebo v skupinách žiakov.
- q) V školskom vzdelávacom programe môžu byť delené len tie vyučovacie hodiny, ktoré sú zamerané na odstránenie alebo zmiernenie dôsledkov zrakového postihnutia.

POZNÁMKA:

Na vyučovacích hodinách predmetov označených / triedu delíme na dve skupiny, a to slabozrakých a nevidiacich+ čiastočne vidiacich žiakov. Pred prijatím zákona 597/2003 Z. z. - o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov sa slabozrakí a nevidiaci žiaci vzhľadom na zásadnú odlišnosť používaných metód a foriem práce, ako aj pomôcok, vzdelávali osobitne. Po roku 2003 sú slabozrakí a nevidiaci žiaci vzhľadom na potrebu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov vzdelávaní spravidla spoločne v jednej triede s tým, že, pri niektorých činnostiach náročnejších na spôsob prijímania, spracovania a odovzdávania informácií, je potrebné triedu deliť na žiakov slabozrakých a žiakov nevidiacich.*

**RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN
PRE 4-ROČNÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY V 5-ROČNEJ PRÍPRAVE
PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM S VYUČOVACÍM JAZYKOM
SLOVENSKÝM S PRAXOU
ISCED 3A – úplné stredné odborné vzdelanie**

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	69	2208
Odborné vzdelávanie	55	1760
Disponibilné hodiny	41	1312
CELKOM	165	5280
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	74	2368
Jazyk a komunikácia <i>slovenský jazyk a literatúra</i> <i>prvý cudzí jazyk</i> <i>druhý cudzí jazyk</i>	45	1440
Človek, hodnoty a spoločnosť <i>etická výchova/náboženská výchova</i> <i>dejepis</i> <i>občianska náuka</i>	6	192
Človek a príroda <i>ekológia</i> <i>fyzika</i> <i>chémia</i> <i>biológia</i>	3	96
Matematika a práca s informáciami <i>matematika</i> <i>informatika</i>	5	160
Zdravie a pohyb <i>telesná výchova</i>	10	320
Disponibilné hodiny	5	160
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	91	2912
Teoretické vzdelanie	30	960
Praktická príprava	25	800
Disponibilné hodiny	36	1152
SPOLU	165	5280
Účelové kurzy/učivo		
Ochrana života a zdravia		
Telovýchovno-výcvikový kurz		
Súvislá odborná prax		
Ročníkový projekt		
Maturitná skúška		

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory v 5-ročnej príprave pre žiakov so zrakovým postihnutím - s praxou

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom

¹ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 165 hodín, maximálne 175 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2., 3. a 4. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 5. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie atď. a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa platnej legislatívy.
- d) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- e) Vyučujú sa dva z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch pre žiakov so zrakovým postihnutím realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku a minimálne 2 hodiny týždenne v 3., 4. a 5. ročníku.
- f) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8 rokov, najneskôr do školského roku 2017 - 2019, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2 cudzích jazykov.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti Človek, hodnoty a spoločnosť sú predmety etická/náboženská výchova, dejepis a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 10 žiakov. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“. Predmety občianska náuka a dejepis sú klasifikované.
- h) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti Človek, hodnoty a spoločnosť predmet náboženská výchova - náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet náboženstvo je klasifikovaný. Je maturitným predmetom. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Predmety občianska náuka a dejepis sú klasifikované.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a príroda sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb je predmet telesná výchova. Predmet telesná výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.

- l) Vyučovanie odborných predmetov a praktická príprava sa uskutočňuje v skupinách s počtom žiakov podľa súčasne platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a praxe.
- m) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na maturitné skúšky a prijímacie konanie na ďalšie štúdium. Ďalej umožňujú efektívne využitie medzipredmetových vzťahov na vyššej úrovni. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny na všeobecné vzdelávanie sa nemôžu využiť na odborné vzdelávanie a naopak.
- n) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov študijných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo Ochrana života a zdravia. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Účelové cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz priamo po triedach, výnimočne po ročníkoch. Samostatný kurz je organizovaný v 3. ročníku v trvaní 3 dní po 7 hodín výcviku v teréne mimo priestorov školy. Je súčasťou plánu práce školy.
- o) Účelové kurzy sa realizujú v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praxe, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu prax.
- Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy

**RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN
PRE 4-ROČNÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY V 5-ROČNEJ PRÍPRAVE
PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM S VYUČOVACÍM JAZYKOM
SLOVENSKÝM S ODBORNÝM VÝCVIKOM
ISCED 3A – úplné stredné odborné vzdelanie**

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	69	2208
Odborné vzdelávanie	60	1920
Disponibilné hodiny	36	1152
CELKOM	165	5280
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	74	2368
Jazyk a komunikácia <i>slovenský jazyk a literatúra</i> <i>prvý cudzí jazyk</i> <i>druhý cudzí jazyk</i>	45	1440
Človek, hodnoty a spoločnosť <i>etická výchova/náboženská výchova</i> <i>dejepis</i> <i>občianska náuka</i>	6	192
Človek a príroda <i>ekológia</i> <i>fyzika</i> <i>chémia</i> <i>biológia</i>	3	96
Matematika a práca s informáciami <i>matematika</i> <i>informatika</i>	5	160
Zdravie a pohyb <i>telesná výchova</i>	10	320
Disponibilné hodiny	5	160
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	91	2912
Teoretické vzdelanie	28	896
Praktická príprava	32	1024
Disponibilné hodiny	31	992
SPOLU	165	5280
Účelové kurzy/učivo		
Ochrana života a zdravia		
Telovýchovno-výcvikový kurz		
Maturitná skúška		

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory v 5-ročnej príprave pre žiakov so zrakovým postihnutím - s odborným výcvikom:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom

² Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 165 hodín, maximálne 175 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2., 3. a 4. ročníku v rozsahu 33 týždňov v 5. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie atď. a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa platnej legislatívy.
- d) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- e) Vyučujú sa dva z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku. Výučba druhého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch pre žiakov so zrakovým postihnutím realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku a minimálne 2 hodiny týždenne v 3., 4. a 5. ročníku.
- f) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8 rokov, najneskôr do školského roku 2017-2019, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti Človek, hodnoty a spoločnosť sú predmety etická/náboženská výchova, dejepis a občianska náuka. Predmety etická výchova /náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 10 žiakov. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“. Predmety občianska náuka a dejepis sú klasifikované.
- h) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti Človek, hodnoty a spoločnosť predmet náboženská výchova - náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet náboženstvo je klasifikovaný. Je maturitným predmetom. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Predmety občianska náuka a dejepis sú klasifikované.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a príroda sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb je predmet telesná výchova. Predmet telesná výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.

- l) Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielnach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odborného výcviku sa riadi platnou legislatívou.
- m) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na maturitné skúšky a prijímacie konanie na ďalšie štúdium. Ďalej umožňujú efektívne využitie medzipredmetových vzťahov na vyššej úrovni. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny na všeobecné vzdelávanie sa nemôžu využiť na odborné vzdelávanie a naopak.
- n) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov študijných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo Ochrana života a zdravia. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Účelové cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz priamo po triedach, výnimočne po ročníkoch. Samostatný kurz je organizovaný v 3. ročníku v trvaní 3 dní po 7 hodín výcviku v teréne mimo priestorov školy. Je súčasťou plánu práce školy.
- o) Účelové kurzy sa realizujú v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praxe, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu prax.
- p) Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.

**RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN
PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY V 4-ROČNEJ PRÍPRAVE
PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM
S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM
ISCED 3C –stredné odborné vzdelanie**

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	37	1184
Odborné vzdelávanie	75	2400
Disponibilné hodiny	20	640
CELKOM	132	4224
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	37	1184
Jazyk a komunikácia <i>slovenský jazyk a literatúra</i> <i>prvý cudzí jazyk</i> <i>druhý cudzí jazyk</i>	25	800
Človek, hodnoty a spoločnosť <i>etická výchova/náboženská výchova</i> <i>občianska náuka</i>	2	64
Človek a príroda <i>ekológia</i> <i>fyzika</i> <i>chémia</i> <i>biológia</i>	1	32
Matematika a práca s informáciami <i>matematika</i> <i>informatika</i>	2	64
Zdravie a pohyb <i>telesná výchova</i>	7	224
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	75	2400
Ekonomické vzdelávanie	3	96
Technické a technologické vzdelanie	10	320
Praktická príprava	62	1984
Disponibilné hodiny	20	640
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Ochrana života a zdravia		
Telovýchovo-výcvikový kurz		
Záverečná skúška		

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory v 4-ročnej príprave pre žiakov so zrakovým postihnutím s vyučovacím jazykom slovenským:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti

³ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, vo 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- c) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- d) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1. ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2., 3. a 4. ročníku.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa vyučuje ako povinne voliteľný predmet pre žiakov, ktorí budú pokračovať v nadstavbovom štúdiu minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku.
- f) Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8. rokov, najneskôr do školského roku 2017 - 2019, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávací proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2. cudzích jazykov.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti Človek, hodnoty a spoločnosť sú predmety etická/náboženská výchova a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 10 žiakov. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“. Predmet občianska náuka je klasifikovaný.
- h) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti Človek, hodnoty a spoločnosť predmet náboženská výchova - náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa) a občianska náuka. Predmet náboženstvo je klasifikovaný. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Predmet občianska náuka je klasifikovaný.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a príroda sú predmety ekológia, fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa jeden z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb je predmet telesná výchova. Predmet telesná výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- l) Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy v rozsahu minimálne 1984 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu

vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený platnou legislatívou.

- m) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na záverečné skúšky a prijímacie konanie na ďalšie štúdium. Ďalej umožňujú efektívne využitie medzipredmetových vzťahov na vyššej úrovni. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny v učebných odboroch sa môžu využiť pre všeobecné vzdelávanie aj pre odborné vzdelávanie.
- n) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov učebných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo Ochrana života a zdravia. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Účelové cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz priamo po triedach, výnimočne po ročníkoch. Samostatný kurz je organizovaný v 3. ročníku v trvaní 3 dní po 7 hodín výcviku v teréne mimo priestorov školy. Je súčasťou plánu práce školy.
- o) Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtyždňovej časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci odborného výcviku, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.
- p) Záverečná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.

Rámcové učebné plány pre žiakov so zrakovým postihnutím schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2011-11476/28578:2-914 dňa 28.júla 2011 s platnosťou od 1. septembra 2011.